

*Szachta Joanna,
doktorantka*

*Institucje Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie,
prawnik w kancelarii komorniczej*

FINANSOWANIE POSTĘPOWANIA EGZEKUCYJNEGO W POLSCE: ZAGADNIENIA WYBRANE

Анотація. Виконавче провадження в Польщі, розпочате до 1 січня 2019 р., регулюється положеннями Закону від 29 серпня 1997 р. «Про судових працівників та примусове виконання», який, серед іншого, регулює питання витрат на виконавче провадження, призначення та звільнення судових службовців. 1 січня 2019 року набули чинності два закони, які відокремили питання про витрати виконавчого провадження від предмета, що стосується правил служби судового працівника, його прав та обов'язків, а саме Закон від 28 лютого 2018 року «Про витрати державних виконавців» та Закон від 22 березня 2018 року «Про судових службовців». Закон «Про судових службовців та виконавче право» з 1997 року втратив чинність.

Положення статті 1 (1) Закону про судових виконавців передбачає, що Закон про збори судових приставів (виняток – статті 29 та 30 Закон про судові пристави) застосовується до проваджень, розпочатих і ще не завершених до дати набрання чинності Закону (тобто 01.01.2019 р.). Це означає, що виконавче провадження у Польщі можна розділити на провадження, до яких застосовуватимуться Закон про судових приставів та виконавче право 1997 року та Закон про судових виконавців 2018 року, якщо вони були розпочаті до 01.01.2019 р., та провадження, розпочате після цієї дати, до якого застосовуватиметься лише Закон про збори судових приставів та судових виконавців.

У статті описуються витрати на виконавче провадження (витрати та збори). Набуття чинності Законом про збори судових приставів від 28 лютого 2018 року призвело до суттєвих змін у фінансуванні судового (виконавчого) примусу в Польщі. Особливо заслуговує на увагу плата за статтею 29 Закону про судові пристави, яка не мала рівноцінності в Законі про судових виконавців та про виконавче право. Закон про збори судових приставів уніс зміни до мінімальної та максимальної плати. Було підкреслено, що за визначення розміру гонорару несе відповідальність судовий працівник. Важливо пам'ятати, що метою виконавчого провадження є задоволення вимог кредитора.

Тема важлива для судових службовців, яким доводиться мати справу з цими положеннями на практиці. Виконавче провадження в Польщі, як правило, базується на зобов'язанні кредитора сплатити аванс за діяльність, що призводить до витрат. Іноді боржник може бути зобов'язаний сплатити авансовий платіж, якщо запитувана дія включає витрати. Витрати включають, але не обмежуються: витрати на кореспонденцію, витрати на перекладачів, експертів та транспорт. Стаття коротко описує фінансування виконавчого провадження у Польщі та вказує на різницю між витратами та зборами.

Ключові слова: виконавчий збір, пропорційний збір, фіксований збір, виконавче провадження.

Wprowadzenie. Do postępowań egzekucyjnych w Polsce wszczętych przed 1 stycznia 2019 r. stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji [1], która reguluje m.in. zagadnienie kosztów postępowania egzekucyjnego, powoływania i odwoływania komorników sądowych, obowiązki i prawa komorników, wymagania na stanowisko aplikanta komorniczego czy asesora komorniczego. W dniu 1 stycznia 2019 r. w życie weszły dwie ustawy, które rozdzieliły materię kosztów postępowania egzekucyjnego od tematyki związanej z zasadami pełnienia służby przez komornika, jego praw i obowiązków, tj. ustawa z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych [2] oraz ustawa z 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych [3], a ustawa o komornikach sądowych i egzekucji z 1997 r. straciła moc (art. 305 u.k.s.).

Przepis art. 52 ust. 1 u.k.k. stanowi, że do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy (tj. 01.01.2019r.) stosuje się dotychczasowe przepisy, czyli ustawę o komornikach sądowych i egzekucji. Wyjątkiem są przepisy art. 29 u.k.k. oraz art. 30 u.k.k., które stosuje się do postępowań wszczętych i niezakończonych przed 01.01.2019r., pomimo stosowania w pozostałym zakresie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji do tych postępowań.

Oznacza to, że postępowania egzekucyjne w Polsce można podzielić na postępowania, do których zastosowanie znajdzie ustawa o komornikach sądowych i egzekucji z 1997 r. oraz ustawa o kosztach komorniczych z 2018 r. (jedynie w zakresie art. 29 i art. 30), jeżeli wszczęte zostały przed 01.01.2019r. oraz postępowania wszczęte po tej dacie, do których zastosowanie będzie miała wyłącznie ustawa o kosztach komorniczych i komornikach sądowych [4].

Przepis art. 2 u.k.k. zawiera definicję legalną kosztów komorniczych. Koszty te dzielą się na wydatki oraz opłaty komornicze. Koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji dłużnik zwraca wierzycielowi (art. 770 § 1 k.p.c.) [5].

Wydatki

Wydatki zostały uregulowane w rozdziale drugim ustawy o kosztach komorniczych. Do nich zaliczyć można przykładowo (art. 6 u.k.k.): koszty korespondencyjne, należności biegłych i tłumaczy, koszty przejazdu poza miejscowość, która jest siedzibą kancelarii komorniczej. Jeżeli czynność powoduje wydatki to komornik powinien uzależnić jej dokonanie od uiszczenia zaliczki przez stronę, która wniosła o dokonanie tej czynności (art. 7 ust. 1 u.k.k.). W tych sytuacjach żądanie uiszczenia zaliczki na wydatki uznać należy za obligatoryjne. Zatem do momentu uiszczenia zaliczki nie powinien podejmować zawioskowanej czynności, która powoduje wydatki.

Odmienne problem ten kształtował się na gruncie art. 40 ust. 1 uksie, gdzie komornik miał jedynie możliwość żądania od strony zaliczki i uzależnienia dokonania czynności od jej uiszczenia. Zdaje się, że regulacja obligatoryjnego wezwania do uiszczenia zaliczki ma doprowadzić do ujednolicenia standardów w kancelariach komorniczych zarówno w celu równego traktowania wszystkich wierzycieli, jak i eliminacji działań komorników, którzy oferowali wierzycielom masowym preferencyjne warunki (np. nieuiszczanie zaliczek). Organ egzekucyjny wzywając do uiszczenia zaliczki musi wskazać podmiot, który zaliczkę ma uiścić, wysokość oraz termin jej uiszczenia, czynność, której dotyczy wezwanie o zaliczkę oraz skutki jej nieuiszczenia [6].

W przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego z uwagi na bezskuteczność egzekucji, komornik wyda postanowienie o pobraniu od wierzyciela brakującej kwoty na wydatki.

Oplaty komornicze

Oplaty komornicze można podzielić na: 1) stałe i stosunkowe (art. 19 u.k.k.), 2) oplaty egzekucyjne za przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego, wykonanie zabezpieczenia roszczenia lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym albo wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu środka dowodowego lub nakazującego wydanie środka dowodowego w sprawach własności intelektualnej (art. 18 u.k.k.) oraz oplaty za inne czynności lub przeprowadzenie innych postępowań (np. za sporządzenie spisu inwentarza, opłata od zlecenia sądu albo wniosku powoda o bezpośrednie i osobiste doręczenie pism).

Podstawą do obliczenia opłaty stosunkowej jest wartość świadczenia (art. 23 ust. 1 u.k.k.). Sposób obliczenia jego wysokości został wskazany przez ustawodawcę w przepisach (art. 23 ust. 2, ust. 3). Istotne jest, że minimalna wysokość opłaty stosunkowej to 150 zł, a maksymalna – 50 000 zł (art. 25 u.k.k.) [7].

Oplaty stałe uregulowane zostały co do zasady w innych przypadkach niż egzekucja świadczeń pieniężnych. Jedynie art. 29 ust. 4 u.k.k. przewiduje w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego z innych przyczyn niż wymienione w art. 29 ust. 1 u.k.k. opłatę stałą w wysokości 150 zł. Tytułem przykładu wskazać można, że opłata stała od wniosku o wszczęcie egzekucji wydania rzeczy ruchomej wynosi 400 złotych, od wniosku o sporządzenie spisu inwentarza – 400 zł, za doręczenie pisma w trybie art. 139¹ k.p.c. – 60 zł, ustalenie adresu zamieszkania – 40 zł.

Opłata stała i stosunkowa w przypadku egzekucji świadczeń pieniężnych

Z praktycznego punktu znaczenia szczególnie miejsce zajmują opłata stała i stosunkowa, uregulowane w art. 29 u.k.k., które łączą się z umorzeniem postępowania egzekucyjnego. Oplaty te wiążą się z innymi podstawami umorzenia, ale zdaje się, że obie oddziałują na przebieg postępowania egzekucyjnego w Polsce, jak również na działania podejmowane przez strony postępowania egzekucyjnego.

Opłata stosunkowa z art. 29 ust. 1 u.k.k. ustalana jest w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela (art. 825 pkt 1 k.p.c.) lub gdy wierzyciel w ciągu sześciu miesięcy nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszzonego postępowania (art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. oraz art. 823 k.p.c. [8]). Wynosi 5% świadczenia pozostałego do wyegzekwowania i obciąża wierzyciela. W przypadku, gdy umorzenie wiąże się ze spełnieniem przez dłużnika świadczenia albo zawarciem porozumienia to opłata obciąża dłużnika i wynosi 5% albo 10% świadczenia pozostałego do wyegzekwowania (w sprawach o egzekucję świadczeń powtarzających

się – tylko 5%). Preferencyjna stawka jest stosowana, gdy wskazane okoliczności wystąpią w terminie miesiąca od dnia doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji. Istotne jest przy tym, że wierzyciel musi wykazać powyższe okoliczności w celu obciążenia dłużnika opłatą.

Opłata stosunkowa z art. 29 ust. 1 u.k.k. wynosi z reguły od 200 zł (art. 28 ust. 4 u.k.k.) do 50 tysięcy złotych. W przypadku zgłoszenia wniosku o umorzenie przed doręceniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji opłata wynosi 100 zł.

Opłata stała w wysokości 150 zł pobierana jest od wierzyciela w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego z innych przyczyn niż na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. oraz art. 825 pkt 1 k.p.c. [9] Opłata ta podlega zmniejszeniu o sumę opłat ściąganych i obciążających dłużnika [10]. Oznacza to, że w przypadku ściągnięcia od dłużnika opłat w wysokości 100zł, na podstawie art. 29 ust. 4 u.k.k. zostanie ustalona opłata w wysokości 50zł. Może zdarzyć się, że suma opłat ściąganych od dłużnika będzie równa lub przewyższy opłatę stałą – wówczas nie zostanie ona pobrana od wierzyciela [11]. Opłata jest jedynie pobierana od wierzyciela, czyli nie obciąża go i zostanie zwrócona wierzycielowi zgodnie z zasadą określoną w art. 770 k.p.c. [12]

Regulacja opłaty stałej jest w Polsce stosunkowo nowa, ponieważ obowiązuje od 1 stycznia 2019 r. Jej założeniem było ograniczenie obrotu wierzytelnościami. Stanowiła swoistą odpowiedź na zapatrywanie doktryny na wprowadzenie odpowiedzialności wierzyciela za wynik postępowania egzekucyjnego [13]. Skutkuje uiszczeniem niewielkiej opłaty w postępowaniu egzekucyjnym, które nie doprowadziło do wyegzekwowania świadczenia w celu partycypacji w kosztach postępowań egzekucyjnych, które obciążają bezpośrednio organy egzekucyjne (np. koszty przechowywania akt, podejmowania pewnych czynności po zakończeniu postępowania w postaci udzielania odpowiedzi na zapytania o stan egzekucji, jeżeli strona w sposób niewystarczający monitoruje postępowanie egzekucyjne) [14].

Przepis art. 29 ust. 5 u.k.k. wylicza podmioty, od których nie pobiera się opłaty stałej. Katalog ten jest szeroki i obejmuje: 1) osoby fizyczne dochodzących roszczeń pracowniczych lub odszkodowawczych [15]; 2) jednostki samorządu terytorialnego [16]; 3) podmioty, których przedmiotem działalności: a) nie jest działalność finansowa i ubezpieczeniowa w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443 i 1486) albo b) jest działalność finansowa i ubezpieczeniowa w rozumieniu przepisów wskazanej ustawy, o ile są wierzycielami pierwotnymi, a wierzytelność nie była przedmiotem obrotu - przy założeniu wszczęcia postępowania egzekucyjnego przed upływem dwóch lat od powstania tytułu egzekucyjnego obejmującego wierzytelność [17].

Słusznie wskazuje się, że regulacja jest drobiazgową, co powoduje trudności w jej stosowaniu [18]. Szeroki zakres podmiotów, od których komornik nie pobierze opłaty stałej powoduje, że jej funkcjonowanie traci praktyczne znaczenie [19]. Nie przeciwdziała ona nadmiernemu kierowaniu wniosków o wszczęcie egzekucji przez podmioty, które zaliczają się do podmiotów wymienionych w art. 29 ust. 5 u.k.k. Poza tym, brak jest uzasadnienia, aby tak szeroką grupę obejmować szczególną regulacją w postaci niepobierania opłaty stałej. Zwrócić należy uwagę, że w przypadku opłaty stosunkowej, która może wynosić nawet do 50 tysięcy złotych, nie zostały przewidziane tego rodzaju preferencyjne traktowanie określonych podmiotów. Ponadto, opłata stosunkowa ustalona na podstawie

art. 29 ust. 1 u.k.k. co do zasady obciąża wierzyciela, a zatem nie będzie mógł domagać się jej zwrotu od dłużnika. W przypadku opłaty stałej wierzyciel jedynie „wyłoży” określoną kwotę (maksymalnie 150 zł, ale następnie będzie mógł domagać się jej od dłużnika).

Podsumowanie. Postępowanie egzekucyjne w Polsce oparte jest co do zasady na konieczności uiszczenia przez wierzyciela zaliczki na czynności, które powodują wydatki. Do katalogu wydatków zalicza się m.in. koszty korespondencji, koszty ogłoszeń, biegłych, tłumaczy czy koszty opłaty sądowej należnej od wniosku o wpis w księdze wieczystej nieruchomości. Przewidziane zostały wyjątki od tej reguły (art. 45–47 u.k.k.). Zwolnienie od kosztów sądowych, które przysługuje stronie z mocy ustawy lub zostało przyznane w postępowaniu rozpoznawczym rozciąga się na koszty komornicze. Pozostałe podmioty, którym nie przysługuje zwolnienie od kosztów we wskazanym trybie, mogą wystąpić do sądu rejonowego, przy którym komornik działa o zwolnienie od kosztów komorniczych, ale nie obejmuje ono zwolnienia z obowiązku poniesienia opłaty egzekucyjnej (tj. nie dotyczy w szczególności art. 29 ust. 1 u.k.k.). W przypadku uwzględnienia wniosku strony, sąd wypłaci tymczasowo komornikowi sumy potrzebne na określone wydatki czy opłaty komornicze.

Zauważyć należy, że niekiedy dłużnik może zostać zobowiązany do uiszczenia zaliczki, gdy zawnioskowana czynność wiąże się z wydatkami. Tytułem przykładu można wskazać wniosek dłużnika o dodatkowy opis i oszacowanie nieruchomości (art. 951 k.p.c.) lub o wydzielenie części zajętej nieruchomości, jeżeli jej cena wystarczy na zaspokojenie wierzyciela (art. 946 § 1 k.p.c.).

Opłaty egzekucyjne przewidziane w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego pełnią istotne funkcje. Wpływają one na podejmowane przez wierzyciela działania, począwszy od decyzji o skierowaniu wniosku o wszczęcie egzekucji do organu egzekucyjnego, jak i na przebieg tego postępowania. Konieczność uiszczenia opłaty stosunkowej w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela spowoduje, że wierzyciele będą racjonalnie podejmowali decyzję o jego umorzeniu.

Dotychczas, do wejścia w życie ustawy z 28 lutego 2018 r., opłata w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. obciążała dłużnika [20], co prowadziło do zwiększenia kosztów postępowania egzekucyjnego, a także dłużnik poprzez działania gestora postępowania mógł „wpaść w spiralę długów”. Aktualnie, również wierzyciel ponosi finansową odpowiedzialność za wynik postępowania egzekucyjnego. To wpłynie na przebieg postępowania egzekucyjnego, bowiem wierzyciele powinni być co do zasady aktywni, żeby nie dopuścić do umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. – składać wymagane przez przepisy prawa wniosku, np. o opis i oszacowanie nieruchomości.

Podobnie, w przypadku opłaty stałej, która nie obciąża wierzyciela, lecz jest od niego pobierana. W związku z tym, wierzyciel odczuwa początkowo ekonomiczny ciężar tej opłaty. W celu uniknięcia umorzenia postępowania egzekucyjnego z przyczyn innych niż wskazane w art. 29 ust. 1 u.k.k., co dotyczy najczęściej sytuacji, w której komornik nie ustali majątku dłużnika, do którego możliwe byłoby skuteczne skierowanie egzekucji (bezskuteczność egzekucji), wierzyciele powinni aktywnie wskazywać organowi egzekucyjnemu składniki majątku czy prawidłowy adres zamieszkania dłużnika, w celu zwiększenia szansy na skuteczność postępowania egzekucyjnego.

Pamiętać należy, że to wierzyciel powinien być najbardziej zainteresowany wynikiem egzekucji, ponieważ z reguły na jego wniosek postępowanie egzekucyjne jest wszczynane. Również w przypadku wszczęcia egzekucji z urzędu lub na wniosek uprawnionego organu (art. 796 § 2–3 k.p.c.), wierzyciel może przekazać organowi egzekucyjnemu informację na temat majątku dłużnika. Odnotować należy stanowisko wskazujące, że ciężary finansowe powinny być ograniczone dla wierzyciela [21].

Literatura:

1. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, Dz. U. z 2018 r. poz. 1309 z późn. zm., dalej: uoksie.
2. Ustawa z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych, Dz. U. z 2021 r. poz. 210, dalej: u.k.k.
3. Ustawa z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych, Dz. U. z 2020 r. poz. 121, dalej: u.k.s.
4. M. Uliasz, *Przychód czy wynagrodzenie prowizyjne, czyli o problemie intertemporalnym*, PPE 2018, nr 12, s. 7–23.
5. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, Dz. U. z 2020 r. poz. 1575 z późn. zm., dalej: k.p.c.
6. Laskowska-Hulisz A., *Zaliczka na wydatki w świetle ustawy o kosztach komorniczych [w:] Analiza i oceny ustawy o komornikach sądowych oraz ustawy o kosztach komorniczych*, red. A. Marciniak, Sopot 2018, s. 437–438.
7. Kunicki, *Sposoby uzyskiwania należności z tytułu opłat komorniczych w świetle ustawy o kosztach komorniczych [w:] Ars in vita. Ars in iure. Księga Jubileuszowa dedykowana Profesorowi Januszowi Jankowskiemu*, red. A. Barańska, S. Cieślak, Warszawa 2018, s. 439–451.
8. Przepis art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. został wprowadzony do kodeksu postępowania cywilnego 8 września 2016r. w związku z uchynieniem art. 823 k.p.c. Pierwszy ze wskazanych przepisów stosowany jest do postępowań egzekucyjnych wszczętych od 8 września 2016r., a art. 823 k.p.c. do postępowań egzekucyjnych wszczętych przed 8 września 2016 r.
9. J. Nowak, *Minimalne wynagrodzenie za pracę jako kwota wolna od potrąceń w egzekucji z wynagrodzenia za pracę*, PPE 2021, nr 2, s. 16.
10. M. Kalinowski, *System finansowania egzekucji sądowej w Polsce [w:] Aktualne problemy egzekucji sądowej w Polsce i na Ukrainie*, Sopot 2021, Czytelnia Currenda.
11. M. Uliasz [w:] *Ustawa o komornikach sądowych. Ustawa o kosztach komorniczych. Kodeks etyki zawodowej komornika sądowego. Komentarz*, red. J. Świeczkowski, M. Świeczkowska-Wójcikowska, Warszawa 2020, s. 1166.
12. J. Szachta, *Dobra osobiste dłużnika i ich ochrona w postępowaniu egzekucyjnym – wybrane zagadnienia*, PPE 2020, nr 2, s. 43–44.
13. I. Marciniak, *Opłaty egzekucyjne. Dwie uwagi de lege ferenda [w:] Status prawny komornika sądowego. Wyzwania współczesności*, red. M. Jabłoński, A. Marciniak, Sopot 2016, s. 115–118.
14. J. Szachta, *Kumulacja podstaw umorzenia a wysokość opłaty – opłata stała czy stosunkowa?*, PPE 2020, nr 10, s. 51–52.
15. J. Nowak, *Wybrane uwagi odnośnie do art. 29 ust. 4 u.k.k. oraz art. 29 ust. 5 u.k.k. Postulat de lege ferenda*, PPE 2020, nr 8, s. 48–60.
16. Pytel, *Jednostki samorządu terytorialnego a problematyka art. 29 ust. 6 i ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych*, PPE 2019, nr 11, s. 22–53.
17. Marciniak, *Opłata stała należna od wierzyciela w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego obejmującego egzekucję kosztów sądowych*, PPE 2019, nr 5, s. 66–80.
18. Uliasz M. [w:] *System postępowania cywilnego. Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne*, red. K. Flaga-Gieruszyńska, Warszawa 2021, s. 1567–1568.
19. Kunicki, *Ustawa o kosztach komorniczych. Komentarz*, Warszawa 2018, komentarz do art. 29, Legalis.

20. Nowak, J. Maksymalne i minimalne opłaty egzekucyjne w razie umorzenia sądowego postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c., PPE 2020, nr 1, Legalis.
21. P. Pogonowski, *Sprawność egzekucji sądowej – wybrane zagadnienia praktyczne*, PPE 2021, nr 1, s. 22–23.

Szachta Joanna. Financing of enforcement proceedings in Poland: selected issues

Summary. Enforcement proceedings in Poland initiated before 1 January 2019 are governed by the provisions of the Act of 29 August 1997 on judicial officers and enforcement, which regulates, among other things, the issue of the costs of enforcement proceedings, the appointment and dismissal of judicial officers. On 1 January 2019, two laws entered into force that separated the matter of the costs of enforcement proceedings from the subject matter related to the rules of service of a judicial officer, his rights and duties, i.e. the Law of 28 February 2018 on the costs of judicial officers and the Law of 22 March 2018 on judicial officers, and the Law on judicial officers and enforcement from 1997 became invalid.

The provision of Article 52(1) of the Bailiffs' Fees Act stipulates that the Bailiffs' Fees Act (exception: Articles 29 and 30 of the Bailiffs' Fees Act) shall apply to proceedings initiated and not concluded before the date of entry into force of the Act (i.e. 01.01.2019). This means that enforcement proceedings in Poland can be divided into proceedings to which the Judicial Bailiffs and Enforcement Act 1997

and the Bailiffs' Fees Act 2018 will apply. (only to the extent of Article 29 and Article 30), if they were initiated before 01.01.2019. and proceedings initiated after that date to which only the Law on Bailiffs' and Judicial Officers' Fees will apply.

The article describes the costs of enforcement proceedings (expenses and fees). The entry into force of the Law on Bailiffs' Fees of 28 February 2018 resulted in significant changes in the financing of judicial enforcement in Poland. Particularly noteworthy is the fee under Article 29 of the Bailiffs' Fees Act, which had no equivalent in the judicial officers and enforcement Act. The Act on Bailiffs' Fees amended the minimum and maximum fees. It was emphasized that the determination of fees is the responsibility of the judicial officer, who has no impact on the amount of fees. It is important to remember that the purpose of enforcement proceedings is to satisfy the creditor.

The topic is important for judicial officers who have to deal with these provisions in practice. Enforcement proceedings in Poland are, as a rule, based on the creditor's obligation to pay an advance for activities that result in expenses. Sometimes the debtor may be obliged to pay an advance payment if the requested action involves expenses. Expenses include, but are not limited to: correspondence costs, costs of translators, experts, and transportation. The article briefly describes the financing of the enforcement proceedings in Poland and indicates the difference between expenses and fees.

Key words: enforcement fee, pro-rata fee, fixed fee, enforcement procedure.